

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu "Eiropas sabiedrības faktiskā stāvokļa novērtēšana"

(2007/C 93/11)

Komisija 2006. gada 5. oktobrī saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 262. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu "Eiropas sabiedrības faktiskā stāvokļa novērtēšana"

Par Komitejas atzinuma sagatavošanu atbildīgā Nodarbinātības, sociālo lietu un pilsoniskuma specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2006. gada 19. decembrī. Ziņotājs— Olsson kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 432. plenārajā sesijā, kas notika 2007. gada 17. un 18. janvārī (18. janvāra sēdē), ar 153 balsīm par, 3 balsīm pret un 6 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Ievads

1.1 Eiropadome 2006. gada jūnija sanāksmē uzsvēra, cik svarīga ir sociālās dimensijas tuvināšana iedzīvotājiem, un uzsākt pieejamības un solidaritātes veicināšanas programmas īstenošanu, pievēršot uzmanību sociālajai dimensijai papildus vienotā tirgus pārskatīšanai un saskaņojot ar to".⁽¹⁾ Šis atzinums vēltīts pirmajam minētajam aspektam. Vienotā tirgus attīstība tiks aplūkota īpašā EESK atzinumā.

1.2 Tāpēc Eiropas Komisija lūdza EESK izstrādāt izpētes atzinumu par to, kā "novērtēt faktisko stāvokli Eiropas sabiedrībā un uzsākt pieejamības un solidaritātes veicināšanas programmas īstenošanu, pievēršot uzmanību sociālajai dimensijai papildus vienotā tirgus pārskatīšanai un saskaņojot ar to".⁽²⁾ Šis atzinums vēltīts pirmajam minētajam aspektam. Vienotā tirgus attīstība tiks aplūkota īpašā EESK atzinumā.

1.3 Komisija uzskata, ka "Eiropas solidaritātes politikai un programmām ir jāveicina augstāka dzīves kvalitāte, sociālā kohēzija un lielākas iespējas Eiropas Savienības pilsoņiem, sadarbojoties ar valsti, reģionu un citām iestādēm, kā arī ar sociālajiem partneriem, veicinot sociālo dialogu un iesaistot pilsonisko sabiedrību"⁽³⁾. Nemot vērā faktu, ka jāpanāk vienprātība par sociālajām problēmām, kas jārīcina Eiropā, novērtēšanas gaitā tiks apzināti nozīmīgākie faktori, kuri izraisa sociālās pārmaiņas, un novērtējums kalpos par pamatu, veidojot Eiropas politiku nākamajā desmitgadē⁽⁴⁾.

1.4 Minētā iniciatīva liecina par to, ka pēc negatīvajiem referendumu rezultātiem Francijā un Nīderlandē visaugstākajā līmenī lielāka uzmanība atkal tiek veltīta sociālajiem jautājumiem. ES prezidentvalsts Apvienotā Karaliste uzaicināja dalībvalstis piedalīties īpašā augstākā līmeņa sanāksmē, kas notika 2005. gada oktobrī (*Hampton Court*) un bija veltīta jautājumiem saistībā ar Eiropas sociālo modeli. Vācijas kanclere un Austrijas kanclers ierosināja no jauna formulētajā Konstitucionālajā līgumā iekļaut "sociālajiem jautājumiem veltītu nodaļu".

⁽¹⁾ Eiropadomes 2006. gada jūnija sanāksme, 21. punkts.

⁽²⁾ 2006. gada 5. oktobra Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieces *Margot Wallström* kdzes vēstule.

⁽³⁾ Skatīt *ibid* un COM (2006) 211 galīgā redakcija. Pilsoņu programma Eiropas efektivitātes nodrošināšanai, 4.–5. lpp.

⁽⁴⁾ Skatīt Eiropas Komisijas darba programmu, COM (2006) 629 galīgā redakcija.

1.5 EESK atzinīgi vērtē iepriekš minētos Komisijas plānus. Komiteja norāda, ka Eiropas sabiedrības faktiskā stāvokļa novērtēšana liecina par plašāku pieeju, un tā nav tikai sociālo jautājumu pārskatīšana tradicionālajā izpratnē. Novērtēšana var būt nozīmīgs līdzeklis, lai tuvinātu ES tās iedzīvotājiem un attaisnotu viņu ar ES politiku saistītās cerības. Minētā iniciatīva var būt arī līdzeklis, kas ļaus panākt ES sociālās un ekonomiskās dimensijas līdzsvaru.

1.6 EESK uzsver, ka precīzi jāformulē novērtēšanas procesa mērķi un īstenošanas nosacījumi. Lai novērtēšana nebūtu tikai akadēmiska, bet arī lietderīga, tai jārada pievienotā vērtība un jābūt saskaņotai ar citiem ES politiskajiem pasākumiem, rīcību un diskusijām, kas veltītas sociālo problēmu risināšanai. Tāpēc jānodrošina novērtēšanas tieša saikne ar Lisabonas stratēģiju un sociālo programmu, kā arī jānovērtē ES sociālās politikas instrumenti un to pielietošana. Novērtēšanai jāparedz pietiekami daudz laika, lai minētajā procesā iesaistītu organizētu pilsonisko sabiedrību visos līmeņos.

1.7 Šis atzinums ir Komitejas pirmais ieguldījums novērtēšanas procesā, un tam sekos citi pasākumi.

2. Vispārīgas piezīmes

2.1 Zinātnieki, kā arī dažādas iestādes un organizācijas ir rūpīgi analizējušas situāciju Eiropas sabiedrībā⁽⁵⁾. Minētā situācija novērtēta arī dažādos EESK atzinumos, pamatojoties uz kuriem tiks izdarīti secinājumi un sniegti ieteikumi.

Jāuzsver Eiropas ekonomiskās un sociālās attīstības pozitīvie aspekti, kas lielā mērā nosaka pašreizējo sociālo situāciju: dzīves kvalitāte, kas tiek atzīta visā pasaulē, ilgmūžības palielināšanās, jaunas ekonomiskās iespējas, sociālā mobilitāte, labāki darba apstākļi, kā arī augsts izglītības un sociālās labklājības līmenis. Trīsdesmit (1945–1975) ekonomiskā uzplaukuma gados ("Trente

⁽⁵⁾ Eiropas politikas padomdevēju birojs — Eiropas Komisijas "ideju laboratorija" — drīzumā publicēs dokumentu, kurā būs apkopota vispārīga informācija.

Glorieuses”), kuriem bija raksturīga vispārēja nodarbinātība un visaptverošas sociālās aizsardzības nodrošināšana, Eiropā izveidojās salīdzinoši viendabīgas labklājības valstis, kuru panākumu pamatā ir ekonomiskā izaugsme.

2.2 EESK ir pārliecināta, ka minētie pozitīvi aspekti ir cieši saistīti ar ekonomisko politiku, nodarbinātību un sociālo politiku, kas viena otru būtiski papildina. EESK uzsver, ka sociālā politika jāvērtē kā produktīvs faktors.

2.3 Pēdējo desmitgažu laikā Eiropas sabiedrībā notiek ievērojamas sociālās pārmaiņas: nodarbinātības jomā un darba tirgū notiek būtiskas izmaiņas, kas strauji mainīs strādājošo sociālo situāciju. Eiropā notiek līdz šim nepieredzētas demogrāfiskās pārmaiņas. Īpaša uzmanība jāpievērš dzimstība samazināšanās iemesliem un tie jāanalizē. Dažu dalībvalstu pieredze liecina, ka dzimstība var palielināties, ja tiek īstenota pareiza politika, kuras mērķis ir panākt ģimenes dzīves un darba dzīves kombinēšanu, ieviešot visaptverošu un labi funkcionējošu bērnu aprūpes sistēmu un veicot sieviešu nodarbinātības līmeņa palielināšanas pasākumus. Lai kompensētu iedzīvotāju skaita sarukumu, arvien lielāka nozīme būs arī imigrācijai. Svarīgs problēmjautājums ir imigrantu un etnisko mazākumtautību integrācija.

2.4 Sociālekonomiskās pārmaiņas, par kurām liecina globālas, postindustriālas un novecojošas sabiedrības veidošanās, rada ne tikai jaunas iespējas, bet arī sociālos riskus. Tas skars plašākus iedzīvotāju slāņus nekā agrāk. Labklājības valsts spēja garantēt visu iedzīvotāju labklājību, īstenojot atbilstošu un ilgtspējīgu nodarbinātības un sociālās aizsardzības politiku, ir apdraudēta. Turklāt pastāv nabadzība, kas pirmām kārtām ir saistīta ar ilgstošas sociālās atstības un nedrošības risku, no tās galvenokārt cieš sievietes, imigranti, jaunieši un mazkvalificēti darba ņēmēji. Dažos reģionos, kuros bezdarba līmenis ir nemainīgi augsts, šāda nabadzība pieaug. Notiekot straujai pārejai uz ekonomiku, kas balstīta uz zināšanām, prasmes noveco un profesionālā karjera nav stabila. Cenšoties panākt elastību, vienlaikus jāievieš jauni sociālās aizsardzības veidi, kā arī jāīsteno aktīva nodarbinātības un mūžizglītības politika, lai novērstu nedrošību, kas, iespējams, varētu rasties elastības dēļ.

2.5 Jaunas ģimenes struktūras, dzīvesveids, kultūras modeļi, demogrāfiskās pārmaiņas, pilsētu koncentrācija, mobilitātes pieaugums, vieglāka piekļuve informācijai, patēriņa modeļi un individuālā uzvedība arī ir faktori, kas izraisa pārmaiņas sabiedrībā, un vides un klimata pārmaiņām drīzumā būs liela ietekme uz iedzīvotājiem un sabiedrību. Vērā jāņem arī sabiedrības viedoklis un attieksme.

2.6 Vispārējā ekonomiskā un sociālā attīstība Eiropā bieži rada nepareizu priekšstatu par pašreizējās sociālās situācijas dažādību un nevienlīdzību visos līmeņos. Veicot galīgo analīzi, visbūtiskākā nozīme tomēr ir sociālajai situācijai vietējā līmenī

un katra cilvēka dzīves kvalitātei. Tāpēc sociālās situācijas novērtēšanai jāsakas sabiedrības pamata līmenī.

2.7 Pēdējās divas ES paplašināšanas kārtas ievērojami palielināja sociālās situācijas dažādību. Visas iepriekšējās paplašināšanas lika ES pievērsties sociālo jautājumu risināšanai, lai pievienošanās process noritētu vienmērīgāk. Tieši tāpēc tiek īstenoti daudzi prioritāri ES sociālās politikas pasākumi tādās jomās kā, piemēram, migrējošo darba ņēmēju sociālais nodrošinājums, sociālā kohēzija, sociālais dialogs, nodarbinātība un dzimumu līdztiesība.

ES paplašināšana rada arī lielus izaicinājumus, īstenojot ES kohēzijas politiku, kā arī dažus Lisabonas stratēģijas mērķus, it īpaši sociālās un nodarbinātības jomā. V.Koka ziņojumā, kurā sniegts Lisabonas stratēģijas termiņa vidusposma pārskats, skaidri norādīts: paplašināšana ES iekšienē rada saspīlējumu, kas “palielināsies vēl vairāk, ja netiks panākta konverģence. Tas ir brīdinājums, kas jāuztver nopietni”. Turpmāko gadu laikā integrācijas politikas prioritātei atkal jābūt sociālo jautājumu risināšanai Eiropas Savienībā. Lai to izdarītu, ES jārada makroekonomiskā vide, kas veicina izaugsmi un nodarbinātību.

EESK konstatē, ka starp dalībvalstīm joprojām saglabājas lielas atšķirības ekonomikas un sociālajā jomā. Komiteja uzskata, ka ES paplašināšana nebūtu jāuzskata par sociālās dimensijas nozīmes samazināšanās risku, bet gan par iespēju uzlabot dzīves un darba apstākļus ne tikai jaunajās dalībvalstīs, bet visā Eiropā — ar priekšnoteikumu, ka šā mērķa sasniegšana tiktu sekmēta ar mērķtiecīgākas ES politikas palīdzību.

2.8 Novērtēšanai, pamatojoties uz nesen pieņemtajā EESK atzinumā⁽⁶⁾ paustajām atziņām, var būt svarīga nozīme, lai formulētu, kādam nākotnē jābūt Eiropas sociālajam modelim: tam jābūt dinamiskam un atbilstīgam jauniem izaicinājumiem, kā arī idejai par demokrātisku, videi labvēlīgu, konkurētspējīgu, solidāru un sociāli iekļaujošu labklājības telpu visiem Eiropas iedzīvotājiem.

3. Īpašas piezīmes

3.1 Kā iepriekš minēts, Komiteja ir novērtējusi situāciju Eiropas sabiedrībā gandrīz visās sabiedrības dzīves jomās, ne tikai atsaucoties uz Komisijas atzinuma pieprasījumiem, bet arī izvirzot savus priekšlikumus par iniciatīvām un izstrādājot izpētes atzinumus.

3.2 Pēdējā laikā pieņemtajos EESK atzinumos aplūkoti tādi jautājumi kā, piemēram, pilsoniskums, nodarbinātība, darba apstākļi, mūžizglītība, sociālā un teritoriālā kohēzija, sociālā aizsardzība, sociālā atstumtība, cilvēki ar invaliditāti, dzimumu jautājumi, jaunatne, bērnu tiesības, sabiedrības novecošana, imigrācija un integrācija, vide un ilgtspējīga attīstība, pārtikas

⁽⁶⁾ Skatīt EESK 2006. gada 6. jūlija atzinumu par tematu “Sociālā kohēzija — pamatojot Eiropas sociālo modeli”, ziņotājs — Ehnmark kgs, OV C 309., 16.12.2006.

nekaitīgums un patērētāju aizsardzība, sakari un transports, vispārējās nozīmes tūrisma pakalpojumi, sabiedrības veselība, aptaukošanās un klimata pārmaiņu sociālās sekas, kā arī visaptverošā Lisabonas stratēģija.

Daži pēdējā laikā pieņemtie izpētes un pašiniciatīvas atzinumi ir ļoti noderīgi novērtēšanas procesā (⁷). Pašreiz arī tiek izstrādāti atzinumi, kurus izmantos minētajā novērtēšanā.

3.3 Lai novērtētu konkrēto un vispārējo sociālo situāciju un politisko pasākumu efektivitāti, ES rīcībā jābūt rādītājiem, kas sniedz pietiekami precīzu un pareizu informāciju. Lai novērtētu "labklājības nodrošināšanu", EESK (⁸) ierosinājusi kritērijus un ticamākus un kvalitatīvākus rādītājus, kuri jāizmanto novērtēšanas procesā. EESK vēlreiz norāda, ka ieinteresētās puses jāuzaicina piedalīties rādītāju noteikšanā un novērtēšanā (⁹).

3.4 EESK norāda, ka trūkst datu par darba tirgu un migrāciju un ka nepieciešami visaptverošāki dati, kas raksturo tādas jomas kā dzimumu līdztiesība un nabadzība. EESK tādēļ ierosina piešķirt Statistikas birojam nepieciešamos resursus un uzdot tam sagatavot statistiku, kas precīzi raksturo sabiedrības sociālās attīstības tendences, un tam jāsadarbojas ar Dublinas fondu, lai veiktu kvalitatīvāku analīzi.

(⁷) — 29.9.2005 "Nabadzība sievietes vidū Eiropā", ziņotāja — King kdze (OV C 24., 31.1.2006),
 — 16.12.2004 "Paaudžu attiecības", ziņotājs — Bloch-Lainé kgs (OV C 157,28.06.205),
 — 13.9.2006 "Imigrācija ES un integrācijas politika: reģionālo un vietējo pašvaldību un pilsoniskās sabiedrības organizāciju sadarbība", ziņotājs — Pariza Castanos kgs, OV C 318., 23.12.2006.,
 — 13.9.2006 "Pilsoniskās sabiedrības līdzdalība cīņā pret organizēto noziedzību un terorismu", ziņotāji — Rodríguez García -Caro kgs, Pariza Castanos kgs un Cabra de Luna kgs, OV C 318., 23.12.2006.,
 — 14.9.2006 "Eiropas pilsoniskums — kā to padarīt atpazīstamu un efektīvu", ziņotājs — Vever kgs, OV C 318., 23.12.2006.,
 — 9.2.2005 "Nodarbinātības politika: EESK loma pēc paplašināšanās un Lisabonas procesa perspektīvā", ziņotājs — Greif kgs (OV C 221, 8.9.2005),
 — 7.6.2004 "Industriālās izmaiņas, ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija", ziņotājs — Leiriao et Cué kgs,
 — 14.7.2005 "Uzņēmējaisabiedrību pārvietošanas apjomi un sekas", ziņotājs — Rodríguez García Caro kgs, līdzziņotājs — Nusser kgs, OV C 294., 25.11.2005.,
 — 17.5.2006 "Elastīgums un sociālā drošība: Dānijas paraugs", ziņotāja — Viim kdze, OV C 195., 18.8.2006.,
 — 31.3.2004 "Kultūras sociālā dimensija", ziņotājs — Le Scornet kgs (OV C 112, 30.04.2004)
 — 16.3.2006 "Vardarbība pret sievietēm ģimenē", ziņotājs — Heinisch kdze (OV C 110, 09.05.2006)
 — 14.9.2006 "Ar klimata pārmaiņām saistīto problēmu risināšana — pilsoniskās sabiedrības loma", (ziņotājs — Ehnmark kgs, OV C 318., 23.12.2006..

(⁸) Skatīt EESK atzinumu par tematu "Komisijas paziņojums par Sociālo programmu", ziņotāja — Engelen-Kefer kdze (OV C 294, 25.11.2005.).

(⁹) Skatīt EESK atzinumu par tematu "Sociālie rādītāji" (pašiniciatīvas atzinums), ziņotāja — Giacomina Cassina kdze (OV C 221, 19.9.2002.).

4. Vienprātība par Eiropā risināmajām sociālajām problēmām — daži pamatprincipi

Nepieciešamība iesaistīt organizētu pilsonisko sabiedrību

4.1 EESK uzsver, ka sociālās situācijas novērtēšanai ar mērķi panāktu vienprātību par risināmajām sociālajām problēmām jābūt procesam, kurā iesaistīta organizēta pilsoniskā sabiedrība visos līmeņos un kuram raksturīga augšupēja pieeja. Novērtēšanas procesam jāatvēl pietiekami daudz laika, lai tajā plaši iesaistītu iedzīvotājus un viņu organizācijas. Pretējā gadījumā pastāv risks, ka tā būs tikai ekspertu virspusēja apspriešanās augstā līmenī.

4.2 Tā kā sociālās situācijas novērtēšana jāveic viszemākajā līmenī, svarīga nozīme ir sociālajiem partneriem un pārējām iesaistītajām pusēm, kā arī vietējām pašvaldībām, apzinot un formulējot sabiedrības vajadzības un problēmas. Pieredzes apmaiņa var tikt izmantota, lai mobilizētu uzņēmumus un iedzīvotājus rīcībai vietējā līmenī, un tā būs lietderīga sistemātiskākai novērtēšanai, kas tiks veikta valstu un Eiropas līmenī.

4.3 EESK uzskata, ka, lai veicinātu augšupēju pieeju un atbilstošu "metožu" lietošanu, Eiropas Komisijai finansiāli jāatbalsta novērtēšanā iesaistītās organizācijas un jāsniedz tām materiāli tehnisks atbalsts, tādējādi sekmējot novērtēšanas procesa uzsākšanu. Svarīgi ir izstrādāt arī jaunas metodes un pārņemt labu praksi tādā jomā kā visu ieinteresēto pušu iesaistīšana.

4.4 Novērtēšanā iesaistītajiem pašiem jādefinē, kā jāizpaužas augšupējai pieejai, novērtējot sociālo situāciju. Apspriešanai jānotiek bez ierobežojumiem. Atbalstot Komisijas viedokli, EESK tomēr iesaka ņemt vērā tādas transvērsālas tēmas kā iespēju vienlīdzība un nediskriminācija, sociālās tiesības un vispārējās nozīmes pakalpojumu pieejamība, kā arī ekonomiskās un sociālās dimensijas saikne (¹⁰).

4.5 Dalībvalstu valdībām novērtēšanas procesam jāpievērš atbilstoša uzmanība un tās rezultāti jāņem vērā nacionālajās reformu programmās Lisabonas stratēģijas īstenošanai un citās politikas jomās.

4.6 Valstu un Eiropas līmenī EESK var aktīvi iesaistīties minētajā procesā ar tās locekļu un pārstāvēto organizāciju starpniecību. Jāiesaista arī ekonomikas un sociālo lietu padomes tajās valstīs, kur tādas izveidotas, vai tām līdzīgas organizācijas.

4.7 Eiropas līmenī EESK sadarbībā ar Komisiju var organizēt ieinteresēto pušu forumu gan procesa sākumā, lai izstrādātu rīcības plānu, gan procesa nobeigumā, lai pārbaudītu paveikto darbu. Komiteja ierosina iesaistīt Sadarbības grupu (¹¹) tās darbā minētajā jomā.

(¹⁰) Novērtēšanas process notiks 2007. gadā — Eiropas gadā par iespēju vienlīdzību visiem.

(¹¹) Sadarbības grupa ar Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizācijām un tīkliem ir ne tikai sadarbības organizācija, bet arī struktūra, kas nodrošina EESK un minēto organizāciju un tīklu politisko dialogu.

5. Jauna sociālās rīcības programma

5.1 Novērtēšanu nevar veikt, vienlaikus neanalizējot ES sociālās politikas dažādās metodes un instrumentus, kā arī to efektivitāti jauno sociālo problēmu risināšanā. Jāpanāk pareizais līdzsvars starp ES un dalībvalstu kompetenču norobežošanu un papildināmību, kā arī starp Eiropas tiesību aktu pieņemšanu un atklātas koordinācijas metodes lietošanu. Vienlaikus jāpanāk *acquis communautaire* ieviešana.

5.2 Pašreizējie ES instrumenti ir jāanalizē, lai noteiktu to efektivitāti, arī ņemot vērā iespējamo ES sociālās politikas un sociālajā jomā spēkā esošā Eiropas tiesību kopuma vājināšanos. Somijas prezidentūra 2006. gada novembrī organizēja konferenci par tematu "Sociālās aizsardzības eiropeizācija", kurā tika izdarīts arī secinājums, ka sociālās politikas Eiropas dimensija, kā arī atklātas koordinācija metodes lietošana ir jāturpina pilnveidot.

5.3 Atklātas koordinācijas metodes efektivitāte tiek apšaubīta, jo daudzas valdības to nepietiekami pielieto. Novērtēšanās gaitā jāanalizē atklātas koordinācijas metodes pilnveidošanas iespējas, lai tai būtu izšķiroša nozīme Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanā.

5.4 Dažādība un valstu prioritātes ierobežo sociālās likumdošanas iespējas ES līmenī. Novērtēšanas procesa rezultāti tomēr ir jāanalizē, ņemot vērā nepieciešamību ierosināt, grozīt un vienkāršot tiesību aktus. Piemērotu tiesību aktu pieņemšana var būt nepieciešama, kad pārmērīgas atšķirības kavēs ekonomikas attīstību un radīs saspīlējumu dalībvalstu attiecībās.

5.5 EESK norāda, ka visu līmeņu sociālajam dialogam ir īpaša un svarīga nozīme, novērtējot sociālo situāciju un ierosinot iniciatīvas, lai rastu kopīgus risinājumus problēmām, ar kurām saskaramies. Pilnībā jāizmanto iespējas, ko paver EK Līgumā nostiprinātais sociālais dialogs Eiropas līmenī. Komiteja atbalsta Eiropas sociālo partneru trīs gadu programmu un ar gandarījumu atzīmē, ka ES ir sekmējusi sociālā dialoga uzsākšanu jaunajās dalībvalstīs.

5.6 Jāpaplašina citu pilsonisko sabiedrību pārstāvošo organizāciju līdzdalība politikas veidošanā. Minētās organizācijas aktīvi darbojas visās sabiedrības dzīves jomās un visos līmeņos, ļaujot iedzīvotājiem paust savu viedokli un mobilizējot viņus kopīgai rīcībai, lai uzlabotu dzīves apstākļus. Jāatzīst minēto organizāciju loma novērtēšanas procesā un sociālās politikas pārvaldībā. Lielāka uzmanība jāpievērš sociālās ekonomikas nozīmei ražošanas un pakalpojumu sniegšanas organizēšanā, lai tie atbilstu iedzīvotāju vajadzībām un uzlabotu viņu dzīves apstākļus.

5.7 EESK ierosina Eiropas Komisijai novērtēšanas procesa noslēgumā organizēt "iedzīvotāju sammitu" par sociālo situāciju, kurā piedalītos visas ieinteresētās puses. Komisijai ir būtiska nozīme, nosakot, kādi sociālie jautājumi vislabāk risināmi ES līmenī. Organizēta pilsoniskā sabiedrība, valstu parlamenti un reģionālās pašvaldības jālūdz formulēt savus priekšlikumus. Paveiktā darba kontrolei EESK ierosina organizēt otru īpašu Eiropadomes sanākumi, kas būtu veltīta jautājumiem, kuri saistīti ar Eiropas sociālo modeli (*Hampton Court 2*).

5.8 Lai panāktu vienprātību par sociālajām problēmām, kas jārisina Eiropā, jāizstrādā jauna "sociālās rīcības programma", ņemot vērā ne tikai ekonomisko situāciju, bet arī sociālās vēlmes. Komiteja norāda, ka tāda programma tika izveidota vienlaikus ar pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados izstrādāto vienotā tirgus stratēģiju, kas paredzēja izveidot vienoto tirgu līdz 1992. gadam, un ka Komisija tagad aicina pievērst uzmanību arī sociālajai dimensijai "papildus vienotā tirgus pārskatīšanai un saskaņojot ar to".

5.9 Programma noteikti jāveido, pamatojoties uz kopīgām vērtībām, skaidri atzīstot sociālās un ekonomiskās attīstības saistību un (no jauna) definējot to, kas kopīgs Eiropas sabiedrībai, kas apvieno ne tikai iedzīvotājus, bet arī dalībvalstis, radot ievērojamu sociālo kapitālu. Vienlaikus jāizstrādā precīzs un konkrēts darba plāns, kura īstenošanā iesaistītas visas ieinteresētās puses, kurā ņemta vērā esošo ES instrumentu efektīva izmantošana un kas globalizācijas apstākļos un sociālajā jomā spēkā esošā Eiropas tiesību kopuma ietvaros spēj apmierināt sociālās vajadzības un vēlmes gan ES, gan valstu līmenī.

Briselē, 2007. gada 18. janvārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Dimitris DIMITRIADIS